

## Sjätte roten, tomt 41

### Kvarteret Köpmannen

Artonde roten 1637–57h

Köpmangatans norra sida

Nionde roten 1657h–70

öster om östra hamnen

---

#### *Anders Olufsson skrädder*

1649, 1652–53, 1655: 2 mtl, 1651: 1 mtl, 1654: 3 mtl, 1656–57v \*\*\*IX\*\*\*

1657: 1, 1658: 3, 1659–63: 1, 1665–66–74, sista året rotemästare i rote 6, änkan 1675–80

Den 17.9.1677 företogs värdering av avlidne skräddaren Anders Olufssons gård. 12.9.1678 tvistade skräddaregillet vid rätten med avl skräddaren Anders Olofssons son Peder Andersson, om pengar, som denne ansåg betalda. Den 19 i samma månad lämnade *Bengt Bengtsson murmästare* räkning på skräddaren Anders Olufssons gård, som han hade köpt men Peder Andersson hade klandrat. Enligt beslut den 30 september samma år skulle Peder Andersson få behålla gården.

*Per Svensson skräddare* 1668–70?

*Anders Båtsman* 1666

*Niclas Norman* 1660: 5

*Petter Andersson Ryttare* (= Anders Olufsson skräddares son)

M1676: 1 tomt.

#### *Olof (Hansson) saltmålare*

uppbjöd den 9.2.1680 hus och gård på Köpmangatans, som han hade köpt av Peder Andersson för 154 rdr. I magistratens protokoll den 2.12.1691 omtalas stadens edsvurna mätare Olof Hansson och *Erik Andersson*. Antagligen var det Olof Hanssons änka, som hette Ingeborg Arfwedsdotter (begr. 29.4.1717) och som det avses, när det den 10.5.1698 (AIIb:4) omtalas, att *Emerentia Olof Bengtsson Högen* hade sonen *Sven Olofsson Högen*, som hade lånat pengar av hustru Ingeborg Arfwedsdotters dotter *Kerstin Olofsdotters* fäderne. Denne hade inte återbetalat dem i tid, varför Emerentia lovade, att Swen Olufsson skulle flytta ur gården och bereda plats för Ingeborg Arfwedsdotter kommande Mikaelidag.

Det framgår emellertid av en bouppteckning 1702 (1702:103) att Ingeborg Arfwedsdotter gifte om sig med Anders Eriksson. En saltmätare Anders (Eriksson) Grön (begr. 9.4.1716) omtalas i tomtöreslängden och lägesuppgifterna för Anders Erikssons (Wennerbergs) gård som betalande för denna gård 1681–1715. Han behöll gården trots att *Sven Hansson mjölnares arvingar* den 19.9.1698 första resan lät uppbjuda Anders Erikssons halva hus och gård på Köpmansgatan, som tillslagits dem genom dom. 1715 värderades tomten till 120, huset till 320 och lösegendomen till 200 d smt.

Den 9 april 1716 yttrade sig *saltmätareåldermannen Lars Svensson* och dess consortes angående att dess ämbetsbroder Anders Grön nyligen var avliden. ”Den extraordinarie Nils Persson må

arbета hos Anders Gröns änka under nådeåret.” Ett indicium på att det var Ingeborg Arfwedsdotter, som var gift med Anders Grön, är att 1717 års upphandlingslängd kallar Anders Gröns änka Ingeborg. Hon hade pigan Ingeborg Olofsdotter.

Den nyss nämnda bouppteckningen 1702 gjordes efter Ingeborg Arfwedsdotters nyss nämnda dotter Kerstin Olufsdotter. Hennes efterlämnade make båtföraren, sedermera åldermannen i båtföraregillet Håkan Lindquist skulle efter ett enligt hans egen utsago ”kort fast ljuvligt äktenskap” gifta om sig med dottern till förre ägaren av 7.75. Ambjörn Joensson besökare Britta Ambjörnsdotter och avvittrade nu deras enda barn *Olof Håkansson Lindquist* (begr. 12.5.1721, en månad efter fadern). Håkan Lindquist hade enl jus.prot. 13.9.1714 svågern *kornetten Olin*. Denna gård på Köpmangatan kallas 1720 Håkan Lindquists gård. Där bodde 1717–20 *brevdragaren Anders Siöberg* med *krogen Påsthornet* med 3 d smt i accis.

Det framgår av bouppteckningen efter Håkan Lindquist (begr. D 8.4.1721), som företogs 1722, att han dessutom ägde en gård på Sillgatan (d.v.s. 7.75). Denna gård på Köpmangatan var enligt bouppteckningen belägen mellan Anders (Wennerberg) saltmätare i väster och Håkan timmerman i öster. I sitt andra äktenskap hade Håkan Lindquist sonen *Ambjörn Lindquist*, som erhöll burskap 1732 och hann bli ålderman för strömbåtgillet, innan han avled ”av sig kommen” 1737 (begr. Chr 7 febr. s.å., se 7.74), och dottern *Britta Lindquist*, gift med *tobaksspinnaren Anders Wallenberg*.

Britta Håkansdotter medförde gården i sitt andra äktenskap med handlanden Olof Gunnarsson (begr. D 20.8.1728). Olof Gunnarsson var son till *beskyttaren, senare båtekarlen Gunne Olofsson* (se 7.11) och *Ingrid Anderzsdotter* samt bror till *köpmannen Isak Gunnarsson* (se 5.72 och 6.2, Kronobag.) (Måhända släkt med den *borgare Pehr Gunnarsson*, som bodde hos Catharina Lutterberg nedan 1725. En hökare Pehr Gunnarsson fick burskap 26.10.1723.)

Olof Gunnarsson bytte med 61 daler i mellanavgift gården (på Köpmangatan ”mellan löjtnant Petter Limmerhult i öster och Anders saltmätare i väster”) den 1 mars 1725 mot en annan gård, som kvartermästare *Petter Sunnerberg* (ibm 7.9 1730) ägde på Sillgatan (7.74?). Samma dag sålde Petter Sunnerberg gården 6.41 för 800 d smt till sin svärmor barnmorskan Catharina Lauterbach (eller Lutterberg), som den 13 juni 1726 första resan lät uppbjuda hus och gård, vilken hon tillhandlat sig av sin måg Petter Sunnerberg för 800 d smt efter köpebrevets lydelse den 1 mars 1725. Hon erhöll fasta den 16.7.1726. Den 29.8.1738 klagade Catharina Lutterberg, 70 år gammal, över att hon hade suttit änka sedan 1708. Hon orkade inte betala de 24 öre smt hon ålagts att betala i inkvarteringspengar för en gift soldat.

I tomtöreslängderna förekommer hustru Catharina Lutterberg till sin död 1745 (begr. 4.6. s.å.)

Bouppteckning efter avlidna Catharina Lutterberg förrättades den 17.7.1745. Hon efterlämnade 633 d smt, därav hus och tomt på Köpmangatan mellan murmästare Börge Mellenberg och skeppare Hammar med en inmurad kopparbryggpanna, vilken *mågen bryggaren i Malmö Per Nilsson Möller* (gift *dottern Ingeborg*) hade avstått till *svägerskan jordegumman Margareta Lutterberg* för 650 d smt, eftersom ingen hade velat bjuda på gården vid auktionen (Berg II:7–8, 207).

I Borgerskapets äldstes protokoll den 8.12.1738 fick jordegumman Margareta Lutterberg ett förnämligt betyg. Man diskuterade lön till henne: ”hvarföre ock debuterade finna det icke vara en mindre skiälig sak, att hustru Margareta Lutterberg bör hugna sig med någon viss och skiählig lön på den ordinarie staten” (A1:1) och säger vidare: ”huru genom allmänna ryktet och mångfaldiga ådasgalagde och beviseliga prof hustru Lutterberg alltsedan hon begynte bruka sig i denna

sysslan blivit ansedd för att äga både ärfarenhet och vettenskap däruti”. Se också 14.12.1739. Säve jan 1739; jordegumman i Göteborg Margareta Lutterberg attest ang Börta Olofsdotter.

Göteborgs magistrats EIIb:26 (juli–dec) 1741 Madame Margareta Lutterberg var enligt Erik Liedberg, E P Ekman, And Wahrenberg och Joakim Brandt ”här i staden den endaste skickeliga och tillförlitliga Jordegumman”. Hon ämnade nu resa bort till en fru på landet men Erik Liedberg med kamrater ansåg att hon var outhärlig för staden: ”Magistraten betalade också hennes lön. Margareta Lutterberg hade blivit anmodad att flytta till Jönköping för att där utöva sin vetenskap. Skulle hon stanna här måste villkoren förbättras.”

På ansökan av avskedade kvartermästaren Petter Sunnerbergs hustru Margareta Lutterberg hade denne arresterats för otidigt leverne i sitt hus.

1744 klagade Margareta Lutterberg i brev den 11.12.1744 över pålagd inkvartering (EIIb:33, 20.12.1744).

Avsk. kvartermästare Peter Sunnerberg (se 7.74) och hans hustru Margareta Lutterberg pantsatte deras fasta egendom i Göteborg 1749.

Petter Sunnerberg (eller Sönerberg) avled 3.12.1763. Margareta Lutterberg avled 25.5.1764. De efterlämnade (enligt bou 12.7.1764) hus och tomt 1.65 som såldes till *skräddaremästare Joh Fredrik Delphendahl* för 3 000 d smt, netto 1 825 d smt. I tomtöreslängden för denna gård står *båtekarlen Olof Persson* (burskap 27.11.1733)

för gården 6.41 1750–1760. 28.3.1748 hade bouppteckning ägt rum efter båtekarlen Olof Perssons avlidna hustru Karin Olofsdotter, syster till *Hindrik Olofsson Lundgren*. Makarna ägde vid bouppteckningstillfället 965.23 d smt, därav 600 daler i en halv hemförarebåt nr 7 med skrårtighet samt 500 daler i en gammal och bristfällig gård på Köpmangatan mellan murmästare Börge Mellenberg i väster och skepparen Anders Hammar i öster med en liten kopparbryggpanna, alltså just samma gård som upptages i bouppteckningen efter Catharina Lutterberg 1745 och som övertagits av dottern Margareta.

#### *Packhuskarlen Olof Jordan*

1765–17?, 1785–87 änkan

som 1768 utsågs till järndragare i den gamle oduglige *Lars Olofssons* ställe. Olof Jordans hus på Köpmangatan pantsattes 10.1.1783 för skuld på 146 rdr 32 skill specie till *mäster Carsten Jeurgen Rosenbrock*.

Änkan Gunilla Jordan utlyste den 4 mars 1788 frivillig auktion av sitt på Köpmangatan belägna hus och gård, undantagandes för hennes resterande livstid ett rum och kök i andra våningen uppe i tvärbyggningen uppe i gården tillika med vinden däröver. Utom detta undantag bestod gården av inalles elva väl konditionerade rum och en källare med ränne åt hamnen, tvenne fönster från källaren åt gatan samt trenne avdelade vindar. Utropssumman 14 000 d smt. Gunilla Jordan ville inte gå lägre än 1 200 daler. I hushyra avkastade gården 700 d smt årligen. Den var utmätt för fordran 7.1.1788. Uppskov 10.6.1788. Gården hade redan tre gånger utbudits till auktion, därför ytterligare en något annorlunda beskrivning: den bestod av hel tomt med därpå uppförd träbyggnad, två våningar hög utom en vindskammare åt gatan och var inredd med åtta med eldstäder försedda boningsrum, fem kök, två förstugor, vedbod och avträdesrum. Utbudningssumma inför

ny auktion 11 100 d smt. Gården var belägen mellan murmästare Dahlgrens hus å västra och järndragare Flink å östra sidan. Allt var väl försett och i gott stånd.

Gården inropades av saltmätare Anders Petersson (död 6.11.1797) för 9 050 d smt eller 1, 508 rdr 16 skill specie. Änka *Anna Maria Eneroth* avled 27.6.1797 (Berg II:9–10, 38) Det förefaller som om saltmätaren ej övertog gården ty den ägdes 1785–90 av järndragaren Olof Jordans änka

1800 Handelsmannen Joh. D Wetterlings hus: se 5.68 och 6.6, Kronobag.

1807 Handelsbokhållaren Johan Paul Sylwander, som uppbjöd redan 21.5.1798.

Övriga uppbud: se 6.39.